

ВСП «Любешівський
ТФК
Луцького НТУ

Агролісомеліорація

Силабус

Освітньо-професійний ступінь	<i>Фаховий молодший бакалавр</i>
Спеціальність	<i>208 Агроінженерія</i>
Освітня програма	<i>Агроінженерія</i>
Термін викладання	<i>7-й семестр</i>
Статус дисципліни	<i>За вибором</i>
Обсяг дисципліни	<i>60 год:</i> <i>- лекції – 26 год</i> <i>- практичні заняття – 6 год</i> <i>- самостійна робота – 28 год</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Залік</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Остапук Неля Григорівна,</i> <i>викладач першої категорії</i> <i>nelya345@ukr.net</i>

Анотація до курсу

Агролісомеліорація – це комплекс лісівницьких заходів, спрямованих на поліпшення умов росту і розвитку сільськогосподарських культур з метою підвищення їх врожайності.

Агролісомеліорація передбачає створення системи захисних лісових насаджень на полях, вододілах, автострад, залізниць, залісення і закріплення пісків, ярів, озеленення населених пунктів, здовж водойм.

До завдань агролісомеліорації входить боротьба з суховіями, змивом, розмивом і розвіюванням ґрунту, снігозатримання, захист водойм від заносу і замулювання, захист шляхів од вітрів і снігу.

Курс побудований у відповідності із загальними завданнями, які стоять перед майбутніми фахівцями даного профілю на сучасному етапі. Він є одним із курсів, який має практичну спрямованість.

2. Мета та завдання курсу

Мета вивчення дисципліни пов'язується із потребою розв'язання проблем екологічної збалансованості структури земельних угідь, встановлення безпечного співвідношення площ ріллі, природних угідь, лісових і водних ресурсів, специфікою наукового обґрунтування ведення сільського господарства і агролісомеліорації у сучасних лісоаграрних екологічних системах, а також вивчення необхідності використання лісомеліоративних насаджень як засобу для ефективного захисту сільськогосподарських угідь від несприятливих природних явищ та покращення навколишнього природного середовища, формування екологічного каркасу агроландшафтів.

Завдання дисципліни – ознайомити студентів з науково обґрунтованими можливостями використання меліоративного впливу захисних лісових ценозів на стан, стійкість та продуктивність аграрних комплексів і ландшафтів, а також здійснювати агролісомеліоративне впорядкування територій, спрямоване на створення та ефективне функціонування закінчених систем меліоративних насаджень різного цільового призначення.

3. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні поняття про ліс, закони їхнього життя, росту і розвитку;
- види лісомеліоративних насаджень, їх призначення та характеристику;
- особливості агролісомеліоративного впорядкування захисних лісонасаджень.

вміти:

- використовувати нормативно-довідкові матеріали для таксації лісу і різних видів лісомеліоративних насаджень з метою оцінки їх стану та виконання ними захисних функцій;
- розв'язувати питання лісовпорядкування та проектування систем лісомеліоративних насаджень.

4. Структура курсу

Тема 1. Вступ. Теоретичні основи лісових меліорацій

Вступ. Мета та завдання дисципліни. Основні поняття про агролісомеліорацію, агролісівництво та продовольчу безпеку.

Історія захисного лісорозведення. Розвиток захисного лісорозведення в Україні. Стан і перспективи розвитку.

Несприятливі фактори розвитку ерозії ґрунтів.

Агролісомеліоративне районування.

Особливості систем захисту ґрунтів від ерозії.

Тема 2. Системи захисних лісових насаджень

Полезахисне лісорозведення.

Противерозійні лісові насадження.

Практична робота

Технічні засоби для проведення агролісомеліорації

Тема 3. Лісомеліоративні насадження спеціального призначення

Практичні роботи

1. Захисні лісові насадження вздовж шляхів транспорту

2. Ведення господарства в захисних насадженнях

Тема 4. Економіка захисного лісорозведення

Тема 5. Лісомеліорація пісків

Способи закріплення пісків.

Агролісомеліоративне освоєння піщаних земель та неугідь

Тема 6. Меліорації гірських ландшафтів

Особливості ерозійних процесів у гірських умовах.

Агротехнічні та лісомеліоративні противерозійні заходи на ярово-балкових територіях.

5. Види контролю та система оцінювання

Поточний контроль здійснюється під час проведення занять та включає: усне опитування студентів, захист практичних робіт, написання двох контрольних робіт, самостійне виконання завдань.

Підсумковий контроль – залік.

До підсумкового контролю (заліку) допускаються здобувачі, які успішно виконали контрольні роботи та захистили практичні роботи, а також, а також відпрацювали пропущені заняття.

Оцінка	Критерії оцінювання знань здобувачів освіти
«2»	З допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та виконує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускаються суттєвих помилок.
«3»	Без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок, які може частково виправляти.
«4»	Володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як в типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання з типовим алгоритмом з консультацією викладача. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправляти.
«5»	Володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для

виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументальні висновки. Бездоганно виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
---

6. Політика дисципліни

6.1. Відвідування занять

Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим (у разі неможливості відвідати заняття повідомляється викладач). Пропущені заняття відпрацьовуються у визначений викладачем час. Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених змістом навчальної дисципліни, та старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

6.2. Політика щодо академічної доброчесності

Роботи здобувачів вищої освіти повинні бути оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання, списування є прикладами академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

6.3. Політика щодо перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання відбувається із дозволу заступника директора з навчальної роботи.

6.4. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7. Навчальні матеріали, ресурси та обладнання

1. Лісові меліорації: підручник / Пилипенко О.І. Юхновський В. Ю., Дударець С. М., Малюга В. М.. – К.: Аграрна освіта, 2010.- 282с.

2. Юхновський В. Ю., Дударець С. М., Малюга В. М. Агролісомеліорація: підручн. К.: Кондор-Видавництво, 2012. 372 с.

3. Швиденко А. Й., Остапенко Б. Ф. Лісознавство: підручн. Чернівці:

Зелена Буковина, 2001. 354 с.

4. Пилипенко О.І. Системи захисту ґрунтів від ерозії / Пилипенко О.І. Юхновський В. Ю., Ведмідь М.М. – К.: Златояр, 2004. – 2004. – 435 с.

Необхідне обладнання – ноутбук, мультимедійні засоби.